

ПЕРЕДМОВА

В умовах сьогодення особливого значення набувають питання впровадження сучасних технологій, зокрема штучного інтелекту та цифрових інструментів, які сприяють економічній трансформації. Зокрема, використання штучного інтелекту відкриває нові можливості для покращення державного управління, здійснення процесів модернізації та автоматизації підприємств, розвитку та впровадження електронних сервісів, цифровізації логістики, підвищення рівня кібербезпеки. Крім того, впровадження цифрових технологій дозволяє ефективніше використовувати ресурси, знижувати витрати та підвищувати якість управлінських рішень на підприємствах, а також відповідно результати фінансово-господарської діяльності. Поряд з цим, цифрова трансформація у післявоєнний період забезпечить прозорість процесів, підвищення інвестиційної привабливості та інтеграцію у глобальні економічні процеси. Дослідження ролі цифрових технологій та штучного інтелекту є актуальним питанням, адже дозволить сформулювати практичні рішення щодо підвищення інноваційності та конкурентоспроможності економіки країни. Науковцями розкрито широке коло питань в аспекті дослідження досвіду країн ЄС щодо впровадження штучного інтелекту за різними секторами, визначення кращих практик в напрямку впровадження цифрових технологій та програмних продуктів на базі штучного інтелекту, формування рекомендацій щодо використання ефективних цифрових технологій з метою підвищення конкурентоспроможності економіки країни.

Монографія присвячена розкриттю ролі штучного інтелекту і цифрових технологій в трансформації економіки України; визначенню особливостей впровадження європейського досвіду використання штучного інтелекту; дослідженню ролі штучного інтелекту та цифрових технологій; формуванню теоретичних,

методичних і практичних засад впровадження цифрових технологій для трансформації економіки України.

У першому розділі розкрито питання впровадження досвіду країн ЄС щодо використання штучного інтелекту. Досліджено специфіку використання цифрових технологій та проведено аналіз даних в бізнесі. Визначено сучасні тенденції використання інформаційних технологій та штучного інтелекту в обліку. Сформовано перспективи впровадження та використання хмарних технологій в економіці. Зазначено перспективні напрямки цифровізації бізнес-процесів, що сприятиме підвищенню їх конкурентоспроможності, забезпечить зростання прибутковості.

Другий розділ присвячений дослідженню особливостей впровадження штучного інтелекту та цифрових технологій в Україні. Зокрема, визначено світові тенденції та перспективи для України щодо промислової робототехніки. Розглянуто вплив цифрових технологій на роботу підприємств, а також на забезпечення безпеки. Виокремлено сучасні технології, які дозволяють вдосконалити процедуру моніторингу бізнес-процесів на підприємствах, а також проаналізовано сучасні інформаційні системи обліку. З'ясовано напрямки цифровізації в управлінні фінансовими ресурсами.

У третьому розділі розкрито теоретико-методичні засади впровадження цифрових технологій для трансформації економіки України. Розкрито роль цифрових технологій для трансформації бізнес-моделей та забезпечення національної безпеки. Сформовано напрямки вдосконалення моніторингу бізнес-процесів на підприємствах в умовах змінності ринкового середовища. Визначено перелік цифрових технологій для трансформації бізнес-моделей та інтелектуалізації інформаційного забезпечення сталого управління підприємством. Сформовано методологію адаптації алгоритму успішного прийняття рішень при моделюванні оптимальної стратегії для підприємств. Встановлено особливості формування корпоративної стратегії в контексті Індустрії 5.0. Запропоновано напрямки підвищення економічної ефективності підприємств.

У колективній монографії запропоновано теоретико-методичні узагальнення, висновки та практичні рекомендації, які стануть у нагоді для науковців, викладачів, здобувачів закладів вищої освіти, аспірантів, докторантів, фахівці-практиків, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу, адміністративного персоналу університетів, представників громадянського суспільства, громадськості та всіх зацікавлених осіб.

Колективна монографія виконана за результатами досліджень у рамках проєкту фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок за темою № 2/25 «Штучний інтелект як інструмент протидії дезінформації в період війни та повоєнного відновлення економіки України» (державний реєстраційний номер 0125U000996) (01.01.2025–31.12.2027).

PREFACE

In today's environment, the introduction of modern technologies, including artificial intelligence and digital tools that facilitate economic transformation, is of particular importance. In particular, the use of artificial intelligence opens up new opportunities for improving public administration, modernizing and automating enterprises, developing and implementing electronic services, digitalizing logistics, and increasing cybersecurity. In addition, the introduction of digital technologies makes it possible to use resources more efficiently, reduce costs and improve the quality of management decisions at enterprises, as well as the results of financial and economic activities. At the same time, digital transformation in the post-war period will ensure transparency of processes, increase investment attractiveness, and integration into global economic processes. The study of the role of digital technologies and artificial intelligence is a topical issue, as it will allow to formulate practical solutions to increase the innovativeness and competitiveness of the country's economy. Scientists have covered a wide range of issues in terms of studying the experience of EU countries in implementing artificial intelligence in various sectors, identifying best practices in the implementation of digital technologies and software products based on artificial intelligence, and formulating recommendations for the use of effective digital technologies to increase the competitiveness of the country's economy.

The monograph is devoted to revealing the role of artificial intelligence and digital technologies in the transformation of Ukraine's economy; determining the peculiarities of implementing the European experience of using artificial intelligence; studying the role of artificial intelligence and digital technologies; forming the theoretical, methodological and practical foundations for the introduction of digital technologies for the transformation of Ukraine's economy.

The first section discusses the implementation of the EU experience in the use of artificial intelligence. The specifics of the use of digital technologies are studied and data analysis in business is carried out. The current trends in the use of information technology and artificial intelligence in accounting are identified. Prospects for the introduction and use of cloud technologies in the economy are formed. Promising directions of digitalization of business processes are indicated, which will help to increase their competitiveness and ensure the growth of profitability.

The second section is devoted to the study of the peculiarities of the introduction of artificial intelligence and digital technologies in Ukraine. In particular, the author identifies global trends and prospects for Ukraine in industrial robotics. The impact of digital technologies on the operation of enterprises and security is considered. Modern technologies that allow improving the procedure for monitoring business processes at enterprises are highlighted, and modern information accounting systems are analyzed. The directions of digitalization in the management of financial resources are determined.

The third section reveals the theoretical and methodological foundations for the introduction of digital technologies for the transformation of Ukraine's economy. The role of digital technologies for transforming business models and ensuring national security is revealed. Directions for improving the monitoring of business processes at enterprises in a changing market environment are formed. The list of digital technologies for the transformation of business models and intellectualization of information support for sustainable enterprise management is determined. The methodology for adapting the algorithm of successful decision-making in modeling the optimal strategy for enterprises is formed. The peculiarities of corporate strategy formation in the context of Industry 5.0 are determined. Directions for improving the economic efficiency of enterprises are proposed.

The collective monograph offers theoretical and methodological generalizations, conclusions, and practical recommendations

that will be useful for researchers, teachers, students of higher education institutions, postgraduates, doctoral students, practitioners, representatives of state authorities and local governments, business, university administrative staff, representatives of civil society, the public, and all interested parties.

The collective monograph is based on the results of research within the framework of the project of basic scientific research, applied scientific research, scientific and technical (experimental) developments on the topic № 2/25 “Artificial intelligence as a tool to counter disinformation during the war and post-war economic recovery in Ukraine” (state registration number 0125U000996) (01.01.2025–31.12.2027).